

KĄ DARYTI SENIAI NEBUVUS IŠPAŽINTIŠS?

/ 9 /

Mums, kunigams, ne kartą tenka matyti, kaip labai bijo išpažinties tie, kurie jos seniai bėra buvę. Atpratimas ir užmiršimas, kaip reikia ją atlikti bei baimė, ką pasakys kunigas, kad jie taip labai apsilaido, daugelį ir nelabai blogų tikinčiųjų sulaiko nuo išpažinties. Daugelis iš tokių visai neapleidžia ar retai apleidžia sekmedienio šv. Mišias, šeimoje gyvena tvarkingai, nėra padarę didesnių skriaudų, bet išpažinties nebeina ir bijo pradėti jas atlikinėti. Nieko nepadede nei namiškių prikalbinėjimai, nei raginimai bažnyčioje. Jie nebepajėgia nugalėti kvailos baimės. "Ką pasakys kunigas". Kad nereikia čia bijoti ir kaip tos baimės atsikratyti, jau esame sverstę. Dabar iškyla klausimas, kaip tokiam penitentui atlikti išpažintį. Kunigas, tiesa, čia gali padėti, bet ne visada. Kadangi tokie penitentai paprastai ateina tik kokia nors proga, pav., per rekolekcijas, atlaikus ar laidotuves, kunigui nebūna laiko ilgiau su jais užsiimti. Dėl to išpažintį tenka atidėti /ko labai nenori penitentai ir nepatogu kunigui/ arba jas atlikti skubotai ir paviršutiniškai /sumenkinant jos reikšmę atliekančiajam/. Dėl to tenka pačiam penitentui iš anksto apie tai pagalvoti ir pasistengti, kad tokiuo laiku atliekama išpažintis būtų gerai atlikta. Čia kunigas ir norėjau pakalbėti į ką tada reikia kreipti dėmesio daugiau.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kaip žinote, atgailos sakramentas turi penkias dalis: sąžinės sąskaita, nuodėmių išpažinimas kunigui, gailėstis už nuodėmes, pa-

siryžimą jų vengti ir atitaisymą padarytojo blogio. Visos tos daly yra svarbios ir visos jos turi būti atliktos einant išpažinties. Paprastai sakoma, jog svarbiausias šis dalykas yra gailėtis už nuodėmes ir tvirtas nusistatymas jų vengti ateityje. Tačiau šiuo atveju ne visiškai taip yra. Šiuo atveju daugiau dėmesio reikia kreipti į išpažinties pilnumą, t. y. į sąžinės sąskaitą. Net, gailėstį už nuodėmes arba pasiryžimą jų vengti galima sužadinti ir labai trumpu laiku, o nuodėmes suskaičiuoti iš kelių ar net keliolikos metų bestovint eilėje prie klausyklas ne taip jau paprastas reikalas. Tokie penitentai, jeigu jis jau prisiverčia nusigalėti ir ateina išpažinties, prie langelio tepasako, jog jis nieko nebeatsimena arba pasisako tik tokius vakarykščius niekniekius: nepersišegnojo prieš valgį, nusikeikė, truputį susipyko su namiškiais ir viskas. O tuo tarpu per metų metus ne vien tik tai atsitiko. Ir jeigu žmogus pats rimčiau nepasirengęs, kunigas nič nieko jam negali padėti, nors ir klausinėtų. Bet paprastai nėra laiko kada tai daryti ir nepatogu. Nervinsis pats penitentes, kad taip ilgai jis laikomas prie langelio, nervinsis kiti belaukiantieji prie langelio, kam kunigas taip ilgai gaišta su vienu, kad jų dar visa eilė.

Valgi, einant išpažinties po ilgos pertraukos, reikia atsiminti, jog būtina iš anksto jai pasiruošti: apgalvoti visą tą praeitą laikotarpį ir neždaug suskaičiuoti svarbiausius dalykus: laisvenoriškus Mišių apleidimus sekmadieniais, neįstikimybę šeimos reikaluose, pasigerimus, vagystes, artimo nukriaudimus, paleistuvystes, savo pareigų apleidimus ar blogą jų atlikimą. Ir šitai daryti ne atsiklepus prie klausyklos ar stovant eilėje, dargi ir ne bažnyčion atėjus,

kurion paprastai ateinama tik pusvalandžiui ar valandai ir dėl to neturima čia daug laiko, o namie, susiradus laisvesnį laiką, pav., vienam bedirbant kokį nors fizinį darbą labai galima tą reikalą apgalvoti ir nuodugniai ištirti, nes čia nereikia skubėti ir niekas netrukdo. Visko, ypač iš ilgesnio laikotarpio, žinoma, nebūs galima atsiminti; gal būt tebus galima konstatuoti, kad tokie ir tokie dalykai yra įvykę, bet vistiek maždaug galima nustatyti ir kaip dažnai. Jeigu kas girtauja, jis maždaug ir žino per kiek laiko jam paitaiko būti girtam, nors tikro tų pasigėrimų skaičiaus ir nežino. Jeigu kas apleidinėja seksmadienio Mišias, ar nesilaikė pasninko, ar nusidėjo prieš skaistybę, ar sulažė moterys-tes ištikimybę, gali nesusiminti, kiek tai kartų atsitiko per 5, 15, ar 20 metų, tačiau nesunkiai gali nustatyti, kad tai buvo maždaug po kartą ar du, ar daugiau sykių į savaitę, mėnesį ar metus. O šitai reikia būtinai susižinoti, nes priešingu atveju, negalima bus pripažinti, kad žmogus rimtai nori atlikti išpažintį. Juk, jeigu šitaip kokiuose reikaluose kas norima padaryti ir reikia atsiminti kas iš praeities, panašūs negrėdiniai daromi ir stengiamasi atsiminti. Šitokie pastanga čia yra būtina. Taip iš anksto apgalvojus ir beveik padarius sąžinės sąskaitą, einant išpažinties teks prisiminti tik jos rezultatus, o ne maišyti po visą savo gyvenimą iš naujo. Tada pasirėngimas išpažinčiai neužims nei kiek daugiau laiko, kaip tiems, kurie dažnai jos eina.

Iš čia labiau užakcentavau sąžinės sąskaitą, nes to reikalauja pasirėngimas iš ilgesnio laikotarpio. Bet nereikia, kad ilgai nebuvus išpažinties tik to jiems ir tereikia ir užtenka. "e. Ir jiems privaloma išpildyti likusias keturias atgailos dalis. Taigi, ir tokie turi gailėtis, ryžtis, išpažinti, teisyti.

Jeigu atgaila yra ne kas kitas, kaip iš blogo gyvenimo atsivertimas į gerą, tai ilgai nejuosims išpažinties juo labiau taip turi būti. Del to, juo ilgiau kas jos nejo, tuo nuoširdžiau turi gailėtis, nes ir nuodėmių toks turi daugiau, negu tas, kas eina dažnai. Šitai reikia atsiminti ir gailėtį taip pat žadinti ne tik prie klausyklos langelio, o dar toli prieš išpažintį, taip pat namie, jos besirengiant. Tada ir proga tam dalykui geriausiam, nes nuodugnai peržiūrinamas visas gyvenimas, ir prisimenama, kiek jame yra blogio. Prie langelio galima jį dar panaujinti. Tas pat yra ir su pasiryšimu nebe nusidėti. Suprantama, jog turi būti geras ir pati išpažintis, t.y. savo atsimintų nuodėmių pasisakymas kunigui. Kadangi po ilgą neįėjimo išpažinties sunku įtarti žmogų, kad jis slėptų savo nuodėmes tyčia, kaip tai atsitinka su dažniau einančiais, tenka pasakyti, jog bloga tokių išpažintis tegali būti tik apsilaidusio sąžinės sąskaitos atlikimo. Bet, jeigu sąžinės sąskaita daroma iš anksto, tokia išpažintis nuodėmių išpažinimo atžvilgiu paprastai nebūna bloga, nes jie pasisako visa, ką atsiminė.

Kadangi, ilgai nebuvo išpažinties iš anksto turi jau rengtis ir padaryti kaip begali geresnę sąžinės apyskaitą, o paskui visa kita padaryti taip, kaip dažnai einantieji: atlikti išpažintį, gailėtis, nusistatymas nebe nusidėti, atlikti kunigo įsakytus atgailos darbus. Šitai darant ar padarius, išpažintis bus lengvas, nors kažkiek laiko jos būtų neita. Amen.

1907.2.18